

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

139

Na temelju članka 7. stavka 2. točke 4., članka 16. stavka 2. i članka 17. stavka 1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (»Narodne novine«, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04), ministar znanosti, obrazovanja i športa donosi

PRAVILNIK

O MJERILIMA I KRITERIJIMA ZA VREDNOVANJE KVALITETE I UČINKOVITOSTI VISOKIH UČILIŠTA I STUDIJSKIH PROGRAMA

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se postupak te mjerila i kriteriji za vrednovanje kvalitete i učinkovitosti visokih učilišta i studijskih programa.

1. VREDNOVANJE KVALITETE I UČINKOVITOSTI VISOKIH UČILIŠTA

Postupak vrednovanja

Članak 2.

Visoka učilišta vrednuju se, odnosno podliježu provjeri kvalitete i učinkovitosti nastavnog, znanstvenog i stručnog rada. Provjera kvalitete i učinkovitosti visokih učilišta obavlja se uvažavajući posebnosti pojedinih područja znanosti, umjetnosti i visokog obrazovanja.

Vrednovanje visokih učilišta provodi Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje (u dalnjem tekstu: Nacionalno vijeće). Agencija za znanost i visoko obrazovanje (u dalnjem tekstu: Agencija) je specijalizirana ustanova zadužena za pružanje stručne i administrativne potpore Nacionalnom vijeću. Za stručno obavljanje poslova u postupku vrednovanja Agencija je odgovorna Nacionalnom vijeću, a zakonitost njezina rada nadzire Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (u dalnjem tekstu: Ministarstvo). Vrednovanje se obavlja prema godišnjem rasporedu poslova koji sastavlja Nacionalno vijeće ili po posebnom nalogu Nacionalnog vijeća ili na zahtjev visokog učilišta.

Provjeru iz stavka 1. ovog članka može od Nacionalnog vijeća zatražiti Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske ili ministar znanosti, obrazovanja i športa (u dalnjem tekstu: ministar).

Provjera iz stavka 1. ovog članka je eksterna, na nacionalnoj ili na međunarodnoj razini. Prilikom eksterne provjere na nacionalnoj razini vrednuje se i provedena interna provjera (samoprovjera) visokog učilišta.

Članak 3.

Na početku postupka vrednovanja Nacionalno vijeće imenuje stručno povjerenstvo, te upućuje putem Agencije obavijest visokom učilištu o početku postupka vrednovanja i sastavu imenovanog povjerenstva. U roku od 10 dana visoko učiliše se može očitovati i dati primjedbe na sastav stručnog povjerenstva. Ako Nacionalno vijeće smatra da su primjedbe opravdane, imenovat će druge članove povjerenstva i uputiti Agenciju na daljnji postupak.

Agencija dostavlja članovima stručnog povjerenstva imenovanje koje je potpisao predsjednik Nacionalnog vijeća i ovaj pravilnik, te se brine da članovi povjerenstva dobiju sve druge materijale potrebne za postupak vrednovanja. Agencija ugovara s članovima povjerenstva i visokim učilištem datum obilaska i redoslijed razgovora. Agencija se brine o organizaciji puta i smještaju članova povjerenstva.

Članovi stručnog povjerenstva podnose izvješće Nacionalnom vijeću putem Agencije. Prije odlučivanja na Nacionalnom vijeću, Agencija dostavlja prispjelo izvješće visokom učilištu na koje se ono odnosi. Visoko učiliše može, u roku od 30 dana, Nacionalnom vijeću dati svoje primjedbe na izvješće i dati potrebno razjašnjenje o nalazima u njemu.

Nacionalno vijeće utvrđuje konačnu ocjenu kontrole i vrednovanja, te je dostavlja ministru i visokom

učilištu koje je vrednovano. Ako je postupak kontrole i vrednovanja pokrenut na zahtjev Hrvatskog sabora ili Vlade Republike Hrvatske, Nacionalno vijeće će im uputiti konačnu ocjenu kontrole i vrednovanja.

Nacionalno vijeće obavještava javnost o rezultatima kontrole i o vrednovanju. Konačna ocjena vrednovanja je javna.

Sadržaj vrednovanja

Članak 4.

Prilikom vrednovanja kvalitete i učinkovitosti visokih učilišta, Nacionalno vijeće na temelju izvješća stručnog povjerenstva dobivenog u postupku koji organizira Agencija utvrđuje ispunjava li visoko učilište uvjete za dobivanje dopusnice, propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (u dalnjem tekstu: Zakon) i Pravilnikom o mjerilima i kriterijima za osnivanje visokih učilišta.

U postupku vrednovanja kvalitete i učinkovitosti, visoko učilište je dužno sastaviti prikaz sa sljedećim podacima:

1. Opis visokog učilišta

- naziv;
- studiji i smjerovi;
- znanstveni projekti;
- unutrašnji ustroj ustanove;
- tijela visokog učilišta;
- broj administrativnog i broj nastavnog osoblja.

2. Organizacija studijskog programa

- curriculum (nastavni plan /predavanja, seminari, vježbe/ i izvedbeni plan);
- predviđeni broj sati za pojedine predmete;
- raspored sati;
- broj diplomskih radova i disertacija za razdoblje za koje se vrednuje;
- poslijediplomski programi;
- suradnja s drugim visokim učilištima i znanstvenim organizacijama;
- kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS-bodova.

3. Svrha, cilj i predmet programa visokog učilišta

- primarna svrha i ciljevi (opis);
- specifični ciljevi;
- sadržaj programa;
- mogućnost zapošljavanja na osnovi stečene diplome;
- ostvarivost ciljeva programa;
- poticaj programa na samostalno učenje i rad;
- suvremenost programa.

4. Znanstveni programi i vanjska suradnja

- znanstveni domaći i međunarodni projekti;
- suradnja s međunarodnim institucijama;
- publikacije u domaćim i međunarodnim časopisima;
- sudjelovanje na domaćim i međunarodnim skupovima;
- mobilnost nastavnika (boravci u inozemstvu);
- suradnja s drugim fizičkim i pravnim osobama.

5. Studenti

- broj studenata razvrstan po: spolu, vrsti studija (preddiplomska i diplomska nastava te poslijediplomska nastava), statusu (domaći ili strani, redovni ili izvanredni);
- način provođenja razredbenog ispita ili konzultacija;
- broj studenata (ukupno, po pojedinim godinama studija, te po pojedinim smjerovima i predmetima);

- broj i struktura stečenih diploma;
- prosudba opsega prisutnosti studenata na predavanjima (prosječan broj prisutnih/ukupan broj upisanih);
- broj studenata koji studiraju u mjestu prebivališta/izvan mesta prebivališta;
- broj studenata koji se upisuje na studij kao prvi/drugi izbor;
- prosječno trajanje studija;
- prosudba opterećenosti studenata;
- međunarodni kontakti (razmjena studenata);
- studentski programi i projekti (uključujući ERASMUS, CEPUS i dr.) za razdoblje koje se vrednuje;
- način organiziranja konzultacija za studente;
- organizacije studenata, studentske aktivnosti;
- odnos prema sustavu srednjoškolskog obrazovanja (iz kojih se srednjih škola pretežno upisuju na određeno visoko učilište, potrebno prethodno obrazovanje studenta);
- kontakti s bivšim studentima (ALUMNI);
- studentska anketa.

6. Nastavnici

- nastavnici (ukupan broj, nastavno opterećenje u matičnoj ustanovi i izvan nje);
- akademski stupnjevi nastavnika, znanstvene i nastavne kvalifikacije nastavnika;
- radni uvjeti za nastavnike;
- javne funkcije koje obnašaju nastavnici na visokim učilištima te javne dužnosti;
- sudjelovanje nastavnika na projektima, seminarima, konferencijama i sl.;
- sudjelovanje nastavnika u mentorstvu javno obranjenih diplomskih radova;
- broj javno obranjenih disertacija po mentorima;
- broj nastavnika i njihovih diplomanata;
- izbivanja s radnog mjesta (dopusti) nastavnika (mobilnost nastavnika u smislu boravka na drugom sveučilištu u zemlji i inozemstvu).

7. Unutarnji mehanizmi za osiguranje kvalitete na visokim učilištima

- samoevaluacija;
- razvijanje indikatora kvalitete;
- anketiranje studenata;
- istraživanje uspješnosti studiranja i uzroka nekvalitetnog, neefikasnog i predugog studiranja;
- istraživanje kompetencije nastavnog osoblja;
- usavršavanje sveučilišnih nastavnika (life-long learning);
- dokazi o unaprjeđenju nastave;
- uključivanje u programe elektroničkog učenja;
- kvaliteta konačnog proizvoda;
- uvođenje ISO standarda u administrativnom dijelu sveučilišnih sastavnica;
- izdavačka djelatnost.

Članak 5.

Stručno povjerenstvo je dužno razmotriti dobivene materijale iz članka 4. te nakon posjeta visokom učilištu i uvida u njegov rad iznijeti mišljenje o kvaliteti i učinkovitosti visokog učilišta koja se ogleda u:

- znanstvenoj kvaliteti nastavnika i njihovoj kompetentnosti za izvođenje dijela nastave koja im je povjerena;
- organizaciji nastave i rada sa studentima;
- usklađenosti broja upisanih studenata s raspoloživim prostorom i opremom, tj. izvedivosti kvalitetnog rada sa studentima;
- kvaliteti diploma koje se dodjeljuju na visokom učilištu.

Stručno povjerenstvo je dužno odgovoriti i na eventualna druga pitanja koja u posebnim okolnostima može postaviti Nacionalno vijeće prije početka postupka provjere odnosno vrednovanja.

2. VREDNOVANJE KVALITETE STUDIJSKIH PROGRAMA

Postupak vrednovanja

Članak 6.

Vrednovanje studijskih programa provodi Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje. Stručne, administrativne i organizacijsko-tehničke poslove u postupcima vrednovanja studijskih programa obavlja Agencija prema godišnjem rasporedu poslova, koji utvrđuje Nacionalno vijeće ili po posebnom nalogu Nacionalnog vijeća. Pokretanje postupka vrednovanja može od Nacionalnog vijeća zatražiti Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske ili ministar znanosti, obrazovanja i športa.

Studijski programi vrednuju se sukladno postupku iz članka 3. stavka 1. i 2. ovog pravilnika.

Članovi stručnog povjerenstva podnose izvješće Nacionalnom vijeću putem Agencije. Prije odlučivanja na Nacionalnom vijeću Agencija dostavlja prispjelo izvješće visokom učilištu na koje se ono odnosi. Visoko učilište može, u roku od 30 dana, Nacionalnom vijeću dati svoje primjedbe na izvješće i dati potrebno razjašnjenje o nalazima u njemu.

Nacionalno vijeće utvrđuje konačnu ocjenu vrednovanja studijskog programa te dostavlja ministru mišljenje i prijedlog o izdavanju ili uskraćivanju dopusnice za studij.

Nacionalno vijeće obavještava javnost o rezultatima kontrole i o vrednovanju. Konačna ocjena vrednovanja je javna.

Sadržaj vrednovanja

Članak 7.

Stručno povjerenstvo je dužno dati mišljenje je li studijski program:

- na razini najnovijih znanstvenih spoznaja i na njima temeljenih znanja i vještina;
- usklađen s nacionalnim prioritetima i potrebama profesionalnog sektora;
- usporediv s programima u zemljama Europske unije,

te da sadrži:

- bodovni sustav – ECTS;
- kriterije za mobilnost nastavnika i studenata;
- sustav lako prepoznatljivih i usporedivih akademskih stupnjeva i stručnih naziva.

Stručno povjerenstvo je također dužno ocijeniti:

- postoji li potreban broj kvalificiranog nastavnog osoblja za kvalitetno izvođenje studijskog programa;
- izvodi li se nastava redovito;
- usklađenost upisne kvote i raspoloživost prostora i opreme;
- rezultate studentskih anketa;
- razloge za eventualno predugo vrijeme studiranja;
- kvalitetu stečenih diploma.

Osim sadržaja iz stavka 1. ovog članka stručno povjerenstvo također procjenjuje ispunjava li visoko učilište uvjete iz članka 4. točke 2., 3., 4., 5. i 6. ovoga pravilnika.

3. PRIMJENA REZULTATA VREDNOVANJA

Članak 8.

Na temelju rezultata vrednovanja visokog učilišta, odnosno vrednovanja studijskog programa, Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje predlaže ministru da:

1. izda dopusnicu
2. uputi pismo očekivanja ili
3. uskrati dopusnicu.

Dopusnica je isprava kojom se utvrđuje da visoko učilište udovoljava standardima i uvjetima za

obavljanje djelatnosti odnosno izvođenje pojedinog studija.

Ako konačna ocjena vrednovanja upozorava na bitne nedostatke u vrsnoći rada visokog učilišta, odnosno pojedinoga studijskog programa, ministar na prijedlog Nacionalnog vijeća upućuje visokom učilištu pismo očekivanja te izražava očekivanje da će nabrojani nedostaci u zadanom roku biti otklonjeni. Nakon isteka roka izdaje se ili rješenjem uskraćuje dopusnica.

Ako konačna ocjena vrednovanja nije pozitivna, ministar će na prijedlog Nacionalnog vijeća rješenjem uskratiti dopusnicu.

U rješenju o uskrati dopusnice za određeni studij utvrđuju se prava studenata o mogućnosti završetka studija, odnosno prijelaza na studij na drugo visoko učilište.

Protiv rješenja o uskrati dopusnice može se pokrenuti upravni spor.

Članak 9.

Rezultati vrednovanja primjenjuju se, kao jedan od kriterija, za dodjeljivanje finansijskih sredstava iz državnog proračuna javnim visokim učilištima.

4. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 10.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 602-04/04-08/0006

Urbroj: 533-04-04-1

Zagreb, 29. prosinca 2004.

Ministar

doc. dr. sc. Dragan Primorac, v. r.